

Overall archeologische ontmoetingen op Open Monumentendag

Acteurs spelen prehistorie in Oost-Groningen na

■ **WINSCHOTEN** - Een groot aantal kerken, molens en musea in Nederland opent zaterdag haar deuren in het kader van de twaalfde landelijke Open Monumentendag. Verscheidene plaatsen in de regio geven dit jaar het centrale thema 'Steengoed! De zorg voor historische materialen' een creatieve invulling. Zo kunnen bezoekers leren 'marmeren', voegen of hun eigen prehistorische vaas kneden.

Het 'steengoede' centrale thema is dit jaar gekozen naar aanleiding van het zilveren jubileum van de Stichting Federatie Monumentenwacht, die het verval van cultuurhistorisch waardevolle gebouwen beteugelt. Op Open Monumentendag zijn verscheidene historisch bijzondere gebouwen, die normaal niet of nauwelijks voor publiek toegankelijk zijn, gratis te bezichtigen. In Oost-Groningen staat de dag voor meer dan alleen het openstellen van bekende en minder bekende monumenten. Op verschillende plaatsen in het Groninger landschap worden wandel-, fiets-, en autoroutes uitgezet.

Vanuit de Nh-kerk aan het Marktplaatsje in Winschoten start een rondleiding langs karak-

teristieke panden in de binnenstad, onder leiding van de Stichting Oud Winschoten. De Stichting verzorgt tevens een tentoonstelling in de kerk over bouwmaterialen en andere opgravingen van het middeleeuwse steenhuis.

Acteurs

Archeoloog Hennie Groenendijk buigt zich in een lezing in het Theehuis in Smeerling over de vraag of er al sprake was van bewoning vóór de veenvorming. In Stadskanaal-Noord zijn namelijk restanten van haardvuren van jagers uit het Stenen Tijdperk, duizenden jaren voor Christus, gevonden. Een ontmoeting met deze 'jagers' behoort wellicht tot de mogelijkheden op de archeologische route rond Smeerling en Wessinghuizen, waar acteurs op verschillende locaties verhalen uitbeelden over het kleurrijke archeologisch verleden van de streek. In Bellingwolde leidt regiogids Job Smid belangstellenden langs historische plekjes in de omgeving. De rondleidingen zijn afwisselend bestemd voor automobilisten en fietsers.

Onder de oude toren in de kerk van Harkstede bevindt zich een heuse gevangenis. Zowel de

toren als de gevangenis zijn te bezichtigen en vier organisten bespelen het aanwezige Arp Schnitger-orgel.

Belangstellenden kunnen in Slochteren een kijkje nemen in de Fraeylemaborg, waar Tineke Slot een trap aan het witmarmeren is. Tijdens de werkzaamheden geeft ze een toelichting over deze techniek. H. Veenstra uit Slochteren geeft in de Geertsemaheerd een demonstratie schilderen, hout- en marmerimitaties. 's Avonds van acht tot tien staan de monumentale kerken in de schijnwerpers.

Marmeren

De kunst van het marmeren afkijken kan ook in Veendam, waar de Open Monumentendag wordt gecombineerd met de jaarlijkse restauratie- en conserveringsbeurs van het Veenkoloniaal Museum. Zowel in het museum als in de oude elektriciteitscentrale worden oude ambachten gedemonstreerd en er zijn exposities van historische bouwmaterialen en bouwtekeningen uit verschillende archieven. Creatievelingen kunnen op de Monumentendag ook zelf de handen uit de mouwen steken en een eigen

pot of vaas boetseren.

Het comité Open Monumentendag Delfzijl pakt dit jaar uit. Architect Barneveld uit Groningen houdt vandaag om 20.00 uur een lezing over 'restauratie en restauratiemethoden' in De Molenberg in Delfzijl. Tijdens de landelijke monumentendag op zaterdag zijn de kerken van Borgsweer, Krewerd en Oosterwijtwerd alsmede de kerk en schuur van Heveskes geopend. De zeilvereniging Termunten is verantwoordelijk voor een expositie in 't Golden Ziel-tje in Termunterzijl. De club staat hierin centraal. Steenfabriek Hylkema in Delfzijl is deze dag ook geopend. In de fabriek worden onder meer demonstraties gegeven.

Kerkhoven

De secretaris van de Stichting Oude Groninger Kerken, E. Wobbles, geeft 16 september (20.00 uur) een lezing over kerkhoven in het kerkje van Borgsweer. De activiteiten worden zaterdag 19 september afgesloten met de auto-fietsroute Wierden en hun Waarden, die de deelnemers tussen tien en vijf uur langs diverse kerken in de gemeente voert.